

JAK KOMUNIKOVAT S VEŘEJNOSTÍ O MIGRACI A INTEGRACI?

Brožura pro koordinátory integrace působící
na lokální úrovni

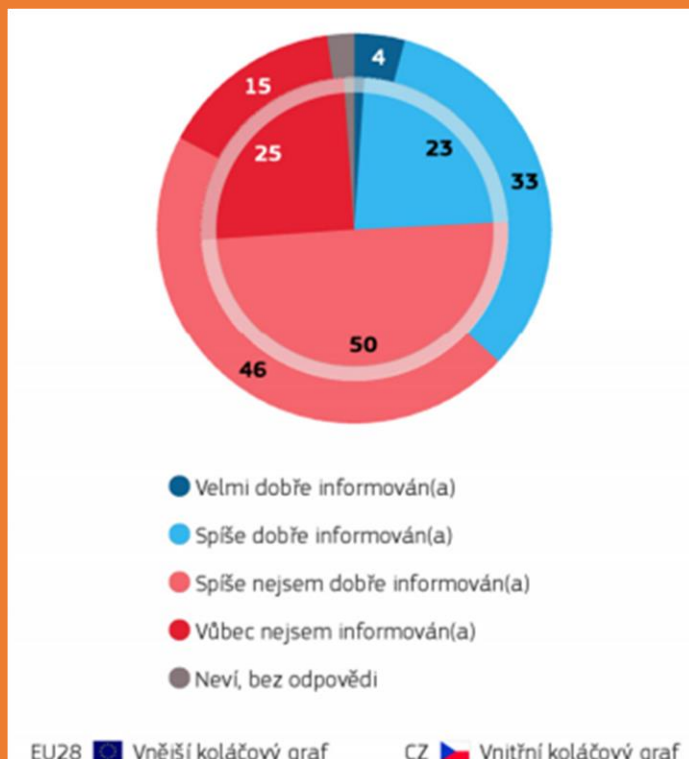
OBSAH:

Co si veřejnost myslí o migraci a integraci?.....	2
Předsudky o integraci, aneb co odpovědět „slušnému Čechovi?.....	5
Komunikace s veřejností na lokální úrovni – příklady dobré praxe	12
Psychologie komunikace – jak komunikovat, abychom si skutečně rozuměli?.....	18
6 principů, které zlepší Vaši komunikaci.....	24
Použité zdroje a zajímavé odkazy.....	30

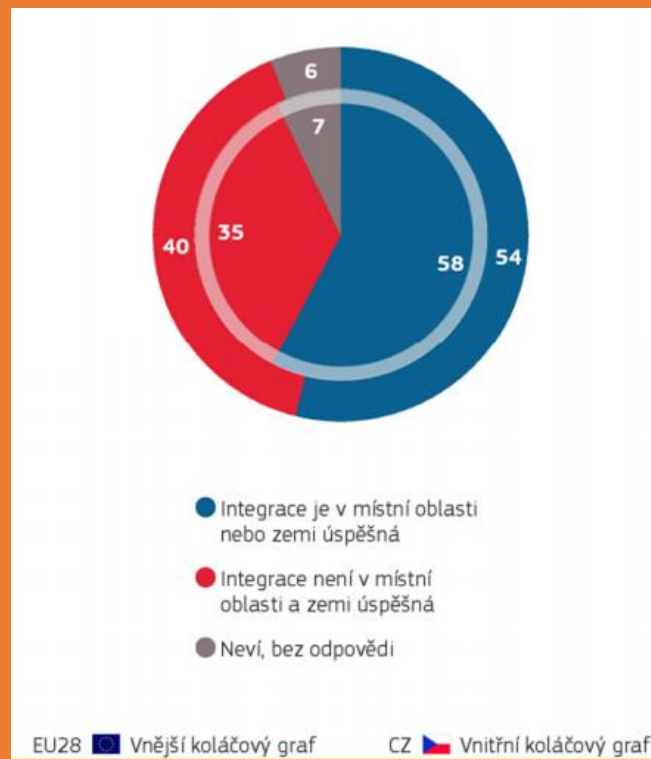

Integrace a česká veřejnost

Do jaké míry si celkově myslíte, že jste či nejste dobře informován(a) o záležitostech týkajících se přistěhovalců a integrace? (%)*

Obecně řečeno, jak úspěšná je či není integrace většiny přistěhovalců? (%)*

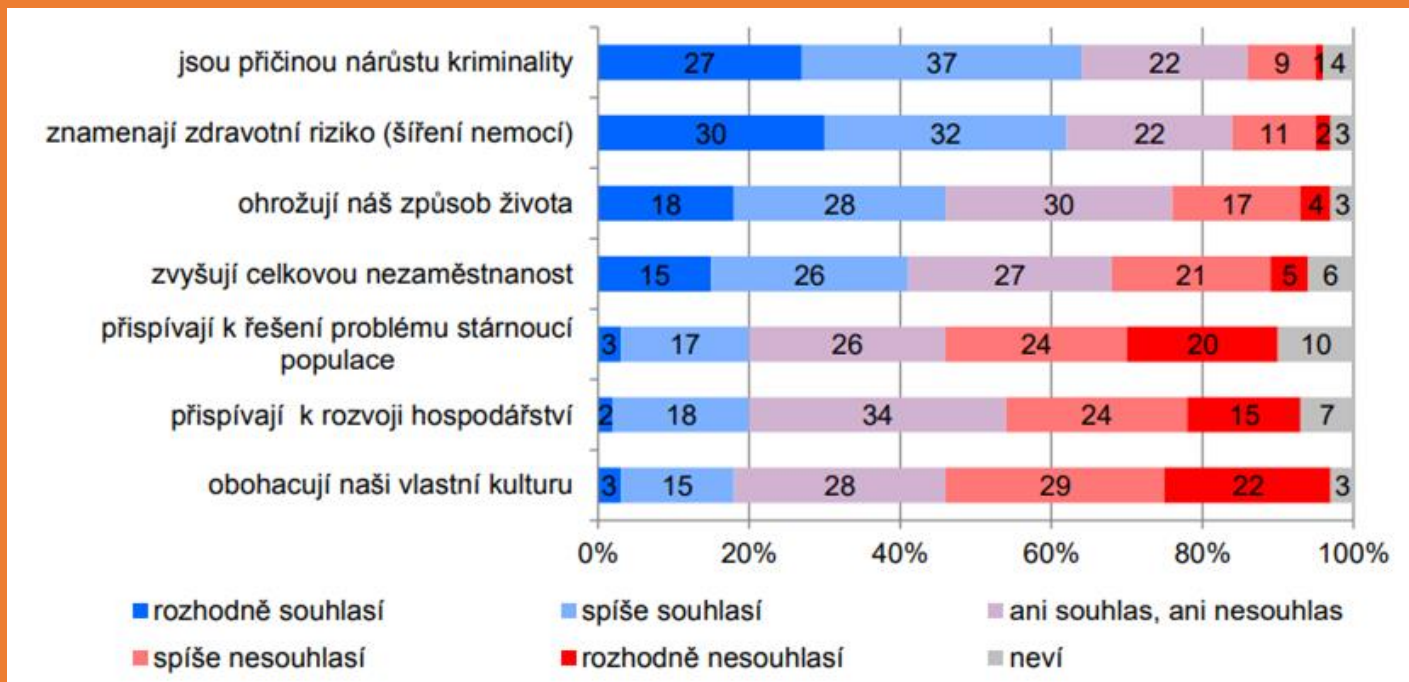

75 procent
Čechů si myslí, že nejsou o
otázkách migrace a
integrace dobře
informováni.

Integraci považuje za
úspěšnou
58 procent z nich.

Integrace a česká veřejnost

Názory na cizince dlouhodobě žijící v ČR (v %)**

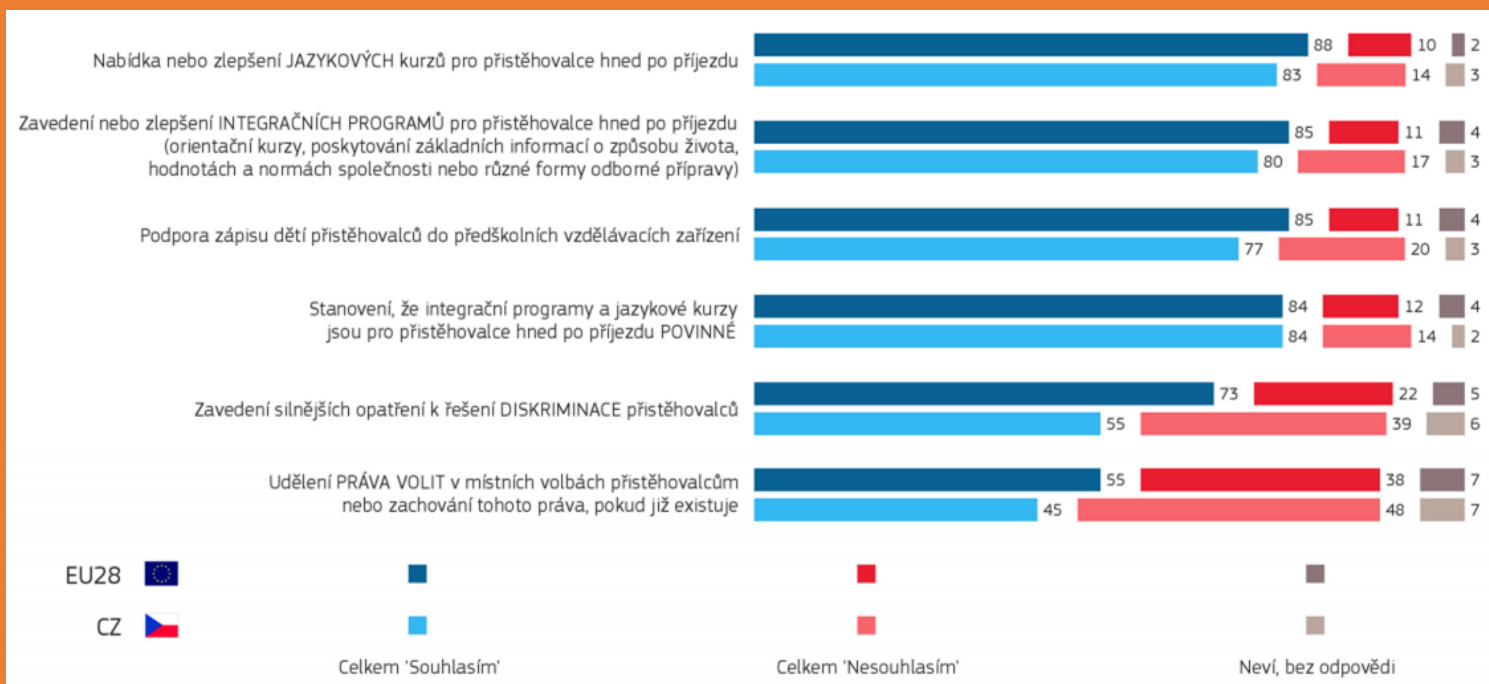

Češi se nejvíc obávají, že cizinci zvýší **kriminalitu**, budou šířit **nemoci** a ohrozí náš **způsob života**.

Přínosy migrace z hlediska **demografie**, **ekonomiky** nebo kultury si většina lidí neuvědomuje.

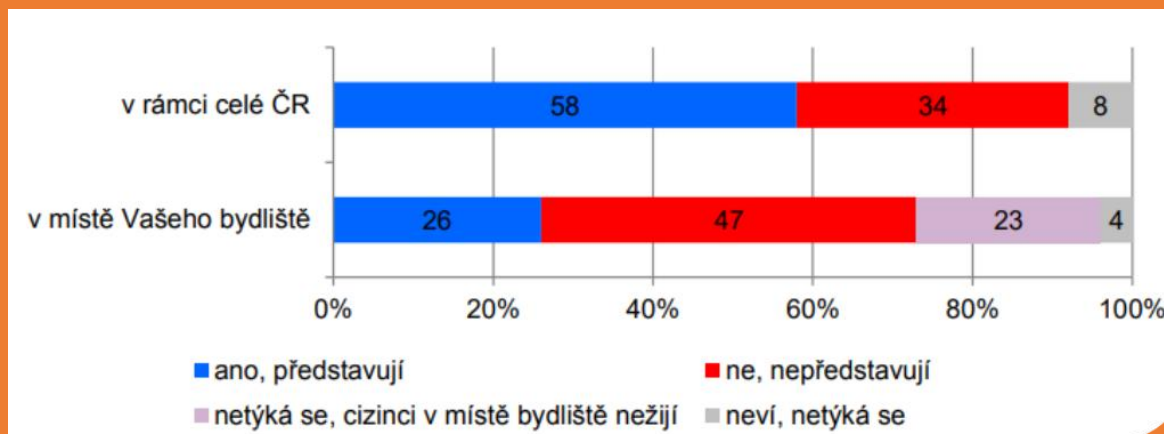
Integrace a česká veřejnost

Do jaké míry souhlasíte nebo nesouhlasíte s tím, že každé z následujících opatření by podpořilo integraci přistěhovalců? (%)*

Češi integrační opatření jako např. (povinné) kurzy češtiny podporují.
Cizinci žijící v místě jejich bydliště představují problém pro 1 ze 4 Čechů

Představují nově příchozí občané jiných národností problém...? (%)**

PŘEDSUDKY O INTEGRACI

**...aneb co odpovědět
„slušnému Čechovi“?**

- ✓ Integrace cizinců patří k úkolům měst a obcí, které se musí starat o všechny své obyvatele včetně cizinců (každý 7. Pražan je cizinec!)
- ✓ Integrace a pomoc českým ohroženým skupinám nestojí proti sobě: když přestaneme financovat integraci, neznamená to automaticky víc peněz např. na sociální politiku
- ✓ Pokud není péče o české děti dostatečně financována, je důležité řešit tento problém a neodvracet pozornost k migraci, která s tím přímo nesouvisí
- ✓ Pomoc ohroženým dětem je financována ze státního rozpočtu, do kterého migranti přispívají prostřednictvím daní

- ✓ Přestože cizinců výrazně přibylo, kriminalita v Praze podle PČR za posledních pět let klesla o 38 % a klesá i celorepublikově
- ✓ Podle statistik kriminalita cizinců žijících v ČR výrazně nepřevyšuje kriminalitu domácích
- ✓ Kriminalita souvisí spíš se sociální situací než s původem – právě proto je důležitá kvalitní integrace

Migranti v našem městě/čtvrti zvýší kriminalitu!

- ✓ Cizinci v Česku pracují - mají dokonce vyšší zaměstnanost než je český průměr (!) a jejich nezaměstnanost se pohybuje jen kolem 4 procent
- ✓ Přistěhovalci v zemích OECD na daních a sociálním zabezpečení zpravidla odvedou více, než vyčerpají (ne vždy mají nárok na důchod apod.)
- ✓ Migrace zmírňuje negativní dopad stárnutí společnosti na sociální systém (stále méně lidí v produktivním věku financuje důchody rostoucího počtu seniorů)

- ✓ Migranti v Česku často dělají práci, kterou Češi nechtějí vykonávat (např. stavebnictví, masný průmysl), nebo za kterou sami odcházejí jinam (např. lékaři, zdrav. sestry)
- ✓ V době plné zaměstnanosti firmy nemohou obsadit skoro 200 tisíc pracovních míst a musí odmítat zakázky. Pokud se situace nezlepší, mohou odejít jinam a o práci pak přijdou i statisíce Čechů
- ✓ Je třeba bojovat za rovné zaměstnanecké podmínky, aby cizinci nebyli pro firmy levnější (potom nebudou "ohrožovat" české zaměstnance a sami se nestanou obětí vykořisťování)

**Migranti nám
vezmou práci!**

- ✓ Česko má kvalitní integrační politiku a dlouholeté zkušenosti s integrací, žije tu skoro půl milionu cizinců a žádná ghetta nevytvářejí
- ✓ Integrační opatření jako kurzy češtiny nebo sociokulturní orientace zabraňují tomu, aby cizinci zůstávali v paralelních společenstvích
- ✓ Pro úspěšnou integraci je také potřeba, aby se většinová společnost nechovala nepřátelsky

- ✓ Ani v zemích, kde má velká část populace migrační původ (např. Německo) k ničemu takovému nedošlo
- ✓ Migrace je stará jako lidstvo samo a mnohé z věcí, které dnes považujeme za typicky české/evropské, pocházejí odjinud nebo jsou součástí mnoha kulturních tradic (např. arabské číslice, původ piva v Egyptě)
- ✓ Migranti mohou zemi kulturně obohatit a zároveň se stát “vyslanci” české kultury v zemi původu
 - ✓ S integrací člověk získává druhou identitu

**Vnutí nám
jejich způsob života,
české tradice
zaniknou!**

KOMUNIKACE

S VEŘEJNOSTÍ
NA LOKÁLNÍ ÚROVNI
příklady dobré praxe

Barcelona: Kampaň proti mýtům

- ✓ Průzkum mezi obyvateli města > **identifikace nejčastějších mýtů o cizincích**
- ✓ Vytvoření sítě “**agentů pro boj s mýty**”: různé místní organizace a spolky, ale třeba i majitelé kaváren, obchodů apod. > zásadní role osobního kontaktu a respektu k nositeli sdělení
- ✓ **Vyškolení “agentů”** (celkem více než 350) v argumentačních technikách, faktech ohledně nejčastějších mýtů apod., vytvoření **společné komunikační platformy partnerů**
- ✓ **Klasická kampaň** (plakáty, videa, debaty) kombinovaná s kreativními prvky: **pouliční divadlo, komiks Blanca Rosita Barcelona**, který zasazuje témata kampaně do každodenního příběhu starší dámy a její kolumbijské pečovatelky > asi 30 000 výtisků

Více informací:

www.antirumores.com/eng/project.html

Města proti mýtům

(Anti-rumour cities network)

Brožura [Cities free of rumours: how to build an anti-rumour strategy in my city](#) obsahuje:

Systémová doporučení

Návod jak si stanovit cíle

Příklady úspěšné praxe ze zúčastněných měst, např:

- ✓ graffiti stěna v Norimberku
- ✓ Workshopy pro mládež: video, rap, komiks atd.
- ✓ Živé knihovny
- ✓ Kuchyně na ulici

Stuttgart:

Integrace jako priorita

*"Každý, kdo žije ve Stuttgartu, je Stuttgartčan.
Nemáme cizince, ale obyvatele."*

Starosta města Wolfgang Schuster, 2001

Základní pilíře úspěchu:

- ✓ Integrace jako priorita starosty
- ✓ Stuttgartský pakt pro integraci - integrace jako průřezový úkol, pracovní skupiny na různá témata
- ✓ Partnerství městských úřadů, spolků, firem, dobrovolníků,...
- ✓ Vytvoření míst setkávání napříč generacemi a původem

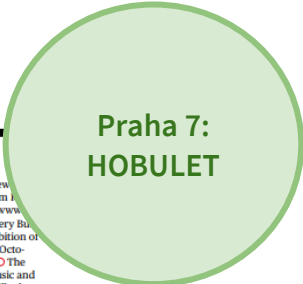
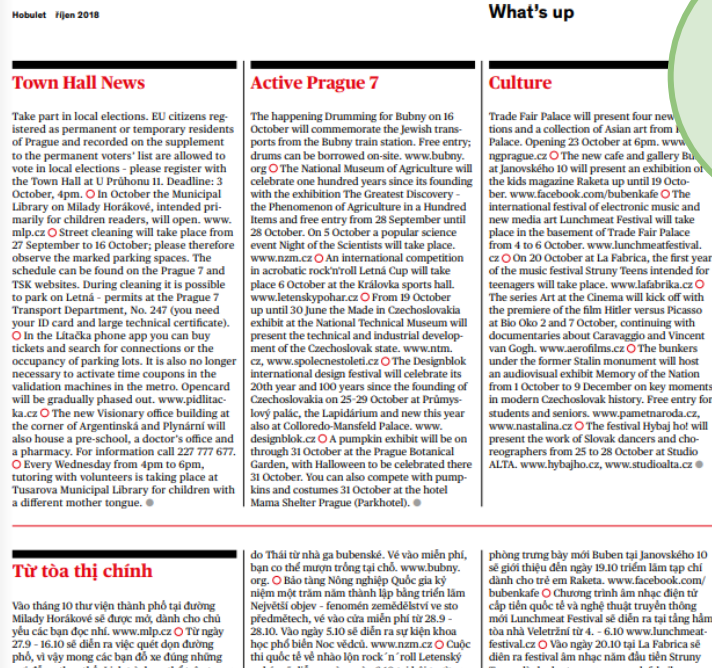
Komunikace a práce s veřejností:

- ✓ úzká spolupráce odboru pro integraci s komunikačním oddělením
- ✓ Využívání publikací města
- ✓ Aktivní představení integrační práce města spolkům, školám, médiím
- ✓ Podpora médií při oslovování migrantů
- ✓ Plakáty vytvořené ve spolupráci s místním médiem a školou

www.stuttgart.de/integration

Příklady dobré praxe z Česka

1) mainstreaming

Proč využívat časopisy MČ?

- ✓ komunikace směrem k cizincům: funguje nejen k předávání informací, ale i k potvrzení, že jsou vnímáni jako platní obyvatelé města
- ✓ komunikace směrem k majoritě: cizinci žijící v Praze jsou vaši spoluobčané
- ✓ v porovnání s letáky nebo informačními kampaněmi nestojí MČ mnoho navíc

Další možnosti, jak využít časopisy MČ:

- ✓ rozhovory se zajímavými cizinci z MČ
- ✓ představování cizinců přes to, co dělají – ne primárně proto, že jsou cizinci
- ✓ ankety s obyvateli: oslovovat i cizince

www.praha7.cz/hobulet

Proč propojovat (kulturní) akce majority a cizinců?

- ✓ Přirozený způsob, jak dostat na jednu akci zástupce majority i cizinců, což se jindy často nedaří
- ✓ Akci je snazší komunikovat směrem k obyvatelům-cizincům: komunitní organizace to udělají za Vás
- ✓ Obě strany akci považují za svou
- ✓ Oslovíte i účastníky, kteří by nepřišli na čistě „multikulturní“ akci
- ✓ Dvě mouchy jednou ranou: majoritní obyvatelé a komunity cizinců se podělí o programovou náplň i organizační zátěž
- ✓ Tímto způsobem můžete nalákat příslušníky obou skupin do míst, kam by si jinak těžko našli cestu

www.praha-libus.cz/akce/7821-festival-noveho-lunarniho-roku-staroceskeho-masopustu

2) kampaně

ICP: Kampaň Mezi svými

Zkušenosti z komunikace tématu integrace na lokální úrovni

- ✓ Základem je evidence-based policy: zaštitit se daty, vysvětlit, jak integrační politika pozitivně přispívá společnosti a k čemu by mohlo vést, kdyby neexistovala
- ✓ zdůrazňovat, že užitek z dobré integrace budou mít všichni: podpora kvality života všech, růst, prosperita, minimalizace rizik spojených s neúspěšnou integrací - znát slovník a znova podporovat daty
- ✓ Znat výzkumy o dopadech integračních politik na lokální úrovni (např. OECD)
- ✓ Být si při této komunikaci neustále vědomi, že obyvatelé města v integraci potřebují úplně stejnou podporu jako cizinci (mít dostatek informací, vědět, že to má někdo v rukou a řídí rizika, ...)
- ✓ Být připraveni na případné hoaxy a dezinformační vlny

Mgr. Lenka Šafránková Pavlíčková,
Poradkyně pro cizince
Koordinátorka projektů na integraci cizinců,
Magistrát města Brna

Proč se vyplatí oslovit majoritu prostřednictvím kampaní

- ✓ Způsob, jak plošně zasáhnout velké množství lidí
- ✓ Spolupráce s profesionální PR agenturou umožní využít osvědčené komunikační metody z marketingu
- ✓ Nabourávání stereotypů např. prostřednictvím překvapení, humoru
- ✓ Možnost kreativně zprostředkovat osobní příběhy, postřehy a hlasy cizinců žijících v daném městě
- ✓ Možnost komunikovat základní message různými kanály: video, plakáty, sociální sítě atd.
- ✓ Příležitost zapojit známé osobnosti, influencery, širokou veřejnost atd.

www.mezisvymi.icpraha.com/o-projektu.php

www.brno.cz/cizincijakbrno

Brno: Kampaň Cizinci jak Brno

PSYCHOLOGIE KOMUNIKACE

Jak komunikovat, abychom
si skutečně rozuměli?

Co všechno ovlivňuje naše postoje?

Informace je přijímána dobře, když:

Pozitivním způsobem
potvrzuje identitu
příjemce (např. dobrý,
odpovědný, pracovitý
člověk)

Přichází od
někoho, s kým se
identifikujeme

Potvrzuje
naš názor

Apeluje na hodnoty, které
vyznává příjemce sdělení,
ne nutně my sami
(např. bezpečí, vlastectví,
rodina)

Umožní příjemci
mít ze sebe
dobrý pocit

Je snadno
zapamatovatelná

Věří jí mnoho lidí

Co z toho vyplývá pro komunikaci tématu migrace?

1) Čísla nestačí

- Migrace ekonomice možná více přispívá, než ubírá, ale lidé si netvoří názory (jen) podle výpočtů ekonomů
- Stejná čísla se dají číst různou optikou
- Co funguje: argumenty apelující na hodnoty, které ten druhý vyznává

2) Nezahnat oponenta do defenzivy

- Argumenty vnímané jako útok na osobní nebo skupinovou identitu narazí na odpor
- Co funguje: pozitivně potvrdit některou složku identity toho druhého (občan, křesťan, chytrý/dobrý člověk,...)

3) „Nemáte pravdu, protože..“ nestačí

- Čím více někoho přesvědčujete, že nemá pravdu (i když máte dobré argumenty), tím více ho tlačíte k obhajobě vlastních pozic
- Nikdo si nechce připadat jako hlupák, který věří nepravdám
- Co funguje: umožnit protějšku „zachovat si tvář“: uznat jeho právo na jiný postoj, ale nabídnout mu nové informace, pohled na věc z jiné stránky

Co z toho vyplývá pro komunikaci tématu migrace?

4) Neopakovat lži a mýty

- Opakování (včetně vyvracení) falešných sdělení posiluje jejich uložení v paměti
- Co funguje: šířit vlastní poselství a verze

5) Důvěryhodnost zdroje

- Lidé mají tendenci víc věřit lidem, kteří s nimi mají něco společného (hodnoty, politické názory, původ apod.)
- Co funguje: šířit argumenty různými zdroji, uvažovat pro které publikum je vhodný který nositel zprávy

6) Osobní příběh a emoce

- Když panuje odpor vůči faktům, např. protože protiřečí vlastním hodnotám, přesvědčením a identitě, je dobré komunikovat prostřednictvím osobních příběhů, vzbuzovat empatii a pozitivní emoce

NENÁSILNÁ KOMUNIKACE

Čtyři základní principy:

- ✓ Vyjadřujeme pouze své pozorování, bez našeho subjektivního hodnocení
- ✓ Projevujeme své pocity, aniž bychom přitom interpretovali chování druhého
- ✓ Objasníme srozumitelně své potřeby
- ✓ Zformulujeme konkrétní požadavky, prosby, přání

6 PRINCIPŮ, které zlepší Vaši komunikaci:

1/

ŠIJTE INFORMACE NA MÍRU VAŠÍ CÍLOVÉ SKUPINĚ

- ✓ komu je sdělení určeno?
- ✓ jaké kanály sledují (např. noviny vydávané radnicí, mainstreamová média, skupiny na facebooku apod.)
- ✓ co už o tématu ví a co je potřeba důkladně vysvětlit?
- ✓ co je zajímavá, co je pálí a jak se k tomu naše téma vztahuje?

6 PRINCIPŮ, které zlepší Vaši komunikaci:

2/

SPOLUPRACUJTE S KOMUNIKAČNÍMI EXPERTY

- ✓ kdo je kontaktní osoba pro média v mé MČ?
- ✓ kdo spravuje web a facebook MČ ?
- ✓ navázali jsme už kontakt a pobavili se o možnostech spolupráce?
- ✓ mám možnost absolvovat školení v komunikaci, využít služeb profesionální PR agentury (např. v rámci projektů) atd.?

6 PRINCIPŮ, které zlepší Vaši komunikaci:

3/

PLÁNUJTE KOMUNIKACI DOPŘEDU

- ✓ o kterých tématech chcete komunikovat?
- ✓ jaké komunikační kanály můžete využít?
- ✓ kdy je pro jaké téma vhodná příležitost (např. děti s OMJ na začátku školního roku, různé svátky, významné dny, ...)
- ✓ co je dokdy potřeba zajistit? (vyhledat aktuální data, domluvit se s PR koordinátorem na uveřejnění článku v novinách MČ, apod.)

6 PRINCIPŮ, které zlepší Vaši komunikaci:

4/

BUĎTE SROZUMITELNÍ

- ✓ mají příjemci našeho sdělení nějaké předchozí znalosti o tématu?
- ✓ co je hlavní sdělení, co můžu vynechat?
- ✓ nepoužívám příliš odborný nebo úřednický jazyk?
- ✓ když chci oslovit migranty, stačí komunikovat jen v češtině, nebo radši také v jejich mateřském jazyce?

6 PRINCIPŮ, které zlepší Vaši komunikaci:

5/

ZAPOJTE SAMOTNÉ MIGRANTY

- ✓ nekomunikujeme o migrantech bez migrantů?
- ✓ máme migranty ve svém týmu / poradních skupinách a využíváme jejich potenciál pro komunikaci dovnitř komunit?
- ✓ známe komunikační kanály migrantských komunit, např. skupiny na facebooku?
- ✓ víme, jaké informace migrantům chybí, jaké by využili?

6 PRINCIPŮ, které zlepší Vaši komunikaci:

6/ VSAĎTE NA MAINSTREAMING

- ✓ vnímáme integraci jako průřezovou agendu a komunikujeme ji tímto způsobem navenek?
- ✓ neprezentujeme cizince hlavně přes jejich kulturní odlišnost (tradice, svátky apod.)?
- ✓ ukazujeme migranty také v roli sousedů, spoluobčanů, odborníků na nemigrační témata apod.? (např. článek o zajímavém obchodu provozovaném cizincem, oslovení cizince do ankety radničních listů na téma oprava chodníků,...)

Použité zdroje a zajímavé odkazy

Příklady dobré praxe a zkušenosti municipalit

Good Ideas from Successful Cities. Municipal Leadership on Immigrant Integration. Maytree Foundation, 2012

http://citiesofmigration.ca/wp-content/uploads/2012/03/Municipal_Report_Main_Report2.pdf

Practice to Policy. Lessons from Local Leadership on Immigrant Integration. Maytree foundation, 2012

<http://citiesofmigration.ca/wp-content/uploads/2012/03/Practice-to-Policy.pdf>

Cities free of rumours: How to build an anti-rumour strategy in my city. Council of Europe

<https://pjp-eu.coe.int/documents/6374912/0/Premis+079615+GBRFinal+2587+CitiesFreeRumours+WEB+21x21.pdf/c01ea15a-0195-494f-820f-00ada611f01f>

Refugee reception and integration in cities. Eurocities, 2016

https://solidaritycities.eu/images/RefugeeReport_final.pdf

Local and central government co-ordination on the process of migrant integration: good practices from selected OSCE participating States. OECD, 2017

<https://www.osce.org/odihr/367041?download=true>

Immigrant Integration model. City of Gdańsk, 2016

<https://www.gdansk.pl/download/2017-06/91579.pdf>

Principy komunikace

When Facts Don't Matter: How to Communicate More Effectively about Immigration's Costs and Benefits. Migration policy institute, 2018

<https://www.migrationpolicy.org/research/when-facts-dont-matter-immigration>

How to communicate. Strategic communication on migration and Integration. King Baudouin Foundation, 2006

[http://www.media-diversity.org/en/additional-files/documents/A%20Guides/How%20to%20Communicate_Strategic%20communication%20on%20migration%20and%20integration%20\[EN\].pdf](http://www.media-diversity.org/en/additional-files/documents/A%20Guides/How%20to%20Communicate_Strategic%20communication%20on%20migration%20and%20integration%20[EN].pdf)

*Speciální Eurobarometr 469: Integrace cizinců v EU, Evropská komise 2018

<http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/special/surveyky/2169>

**Postoje české veřejnosti k cizincům, CWM 2018

https://cvwm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a4598/f9/ov180418.pdf

Migrace a kriminalita, materiál pro média. OSF, Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty, Člověk v tísni, Friedrich-Ebert-Stiftung, 2017

https://osf.cz/wp-content/uploads/2017/07/TZ_migrace_a_kriminalita_data_20170530.pdf

Člověk v tísni, Varianty - Program migrace
duben 2018

Autorka: Adéla Jurečková

Dokument byl zpracován organizací Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s hl. m. Praha